

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Dalsze zwiększanie konkurencyjności cyfrowej UE”**(opinia rozpoznawcza)**

(2023/C 228/03)

Sprawozdawca: **Gonçalo LOBO XAVIER**Współsprawozdawca: **Philip VON BROCKDORFF**

Wniosek o konsultację	Prezydencja Rady Europejskiej, 14.11.2022
Podstawa prawna	Art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Opinia rozpoznawcza
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji
Data przyjęcia przez sekcję	4.4.2023
Data przyjęcia na sesji plenarnej	27.4.2023
Sesja plenarna nr	578
Wynik głosowania (za/przeciw/wstrzymało się)	145/0/0

1. Wnioski i zalecenia

1.1. Zdaniem Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego (EKES) nie ulega wątpliwości, że konkurencyjność cyfrowa ma kluczowe znaczenie z punktu widzenia ogólnej konkurencyjności UE i powinna być postrzegana jako zasadniczy element unijnego programu na rzecz konkurencyjności, co podkreślano we wcześniejszych sprawozdaniach Komitetu. Aby UE mogła odnieść sukces w globalnym środowisku konkurencyjnym, konieczna jest znaczna poprawa jej konkurencyjności. W tym celu EKES zaapelował o wprowadzenie zgodnego z politykami i celami UE sprawdzianu konkurencyjności, który powinien zostać włączony do procesów unijnych kształtowania polityki i stanowienia prawa. Powinien on obejmować kompleksową ocenę wpływu wszelkich nowych inicjatyw na konkurencyjność i gwarantować, aby w procesie podejmowania decyzji odpowiednio uwzględniane były aspekty konkurencyjności. Komitet uważa, że dzięki tej perspektywie oraz jasnemu przekazowi łatwiej byłoby zaangażować obywateli i zmotywować ich do osiągania ogólnych celów.

1.2. EKES popiera stanowisko, zgodnie z którym UE powinna zagwarantować sprzyjające otoczenie biznesowe, w oparciu o kompleksową strategię, która łączyłaby i zestrajała ze sobą różne obszary polityki, przy czym poczesne miejsce powinny w tym zakresie zajmować: konkurencyjność, wymiar społeczny oraz wpływ przedsiębiorstw na dobrobyt obywateli. Zdaniem Komitetu celem powinno być zwiększenie konkurencyjności opartej na technologiach cyfrowych przez – z jednej strony – poprawę warunków do rozwoju i dostarczenia rozwiązań cyfrowych przez przedsiębiorstwa z UE, a z drugiej – przyjęcie i stosowanie rozwiązań cyfrowych w wielu różnych przedsiębiorstwach unijnych, m.in. w takich sektorach jak produkcja, transport i logistyka, handel detaliczny, rolnictwo i budownictwo – by wymienić tylko te najistotniejsze.

1.3. Obywatele UE powinni być zaangażowani w strategię konkurencyjności cyfrowej i czuć się spokojni co do jednej z najistotniejszych kwestii związanych z cyfryzacją i gromadzeniem danych – cyberbezpieczeństwa. EKES jest zdania, że UE powinna promować europejską gospodarkę opartą na danych przez poprawę przystępności, dostępności i przekazywania danych przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniej ich ochrony. W tym celu Unia potrzebuje bardziej strategicznego podejścia, aby umożliwić zainteresowanym stronom bezpieczne gromadzenie, przechowywanie, konsolidację, udostępnianie i analizowanie danych. Kluczowe znaczenie ma przyspieszenie inicjatyw na rzecz sektorowych ogólnoeuropejskich przestrzeni danych, aby umożliwić lepszą analizę i lepsze wykorzystanie danych z korzyścią dla społeczeństwa europejskiego, UE i konkurencyjności jej przedsiębiorstw. Przestrzenie danych mogłyby stanowić czynnik inicjujący powstawanie i rozwój nowych skalowalnych przemysłowych innowatorów i przedsiębiorstw typu start-up. Zasadnicze znaczenie ma także dobrze funkcjonujący jednolity rynek danych, ponieważ jest nierozzerwalnie związany z jednolitym rynkiem towarów, usług, kapitału i zasobów ludzkich, a także z systemami energetycznymi i transportowymi.

1.4. Zdaniem EKES-u inwestycje w kompleksową, efektywną i bezpieczną infrastrukturę cyfrową stanowią niezbędną podstawę wszelkiego rozwoju cyfrowego. Jest to wyraźnie widoczne w innych obszarach geograficznych wiodących na świecie w niektórych dziedzinach. Oprócz sieci cyfrowych, ośrodków przetwarzania danych, mocy obliczeniowych itp. musi to obejmować także dostęp do energii niskoemisyjnej i surowców krytycznych potrzebnych w przypadku produktów i systemów cyfrowych.

1.5. Zatem aby UE mogła odgrywać wiodącą rolę w kluczowych obszarach, takich jak cyberbezpieczeństwo, musi – z jednej strony – promować i wspierać cyberbezpieczeństwo, a z drugiej – zwiększać konkurencyjność swoich przedsiębiorstw. W tym kontekście EKES uważa, że certyfikacja w UE w dalszym ciągu powinna być uzależniona od potrzeb rynku i powinna się ona opierać na istniejących standardach międzynarodowych. Przed opracowaniem nowych propozycji programów na mocy aktu o cyberbezpieczeństwie Unia powinna podnieść poziom bezpieczeństwa poprzez „europeizację” istniejących krajowych systemów certyfikacji, aby zagwarantować rynek zharmonizowany między państwami członkowskimi. UE musi także zagwarantować spójne i zharmonizowane ramy prawne na szczeblu unijnym oraz unikać w swoim prawodawstwie niespójności (np. ryzyko związane z brakiem zgodności wymogów z przepisami dotyczącymi cyberbezpieczeństwa zawartymi w ustawodawstwie wertykalnym w nowych ramach prawnych).

1.6. Zdaniem EKES-u oczywistym jest, że doskonałość w zakresie kluczowych technologii wymaga: znacznego zwiększenia inwestycji, zarówno publicznych, jak i prywatnych, w badania i innowacje, rozwoju światowej klasy infrastruktury w zakresie badań, rozwoju i innowacji, przyciągania talentów oraz tworzenia ekosystemów opartych na współpracy między przedsiębiorstwami, uczelniami wyższymi i instytucjami badawczymi. Chociaż ważne jest, aby zwiększyć wykorzystanie sztucznej inteligencji, technologii kwantowych i innych zaawansowanych technologii, należy również uznać, że wiele małych i średnich przedsiębiorstw stoi przed sporymi wyzwaniami związanymi z wdrażaniem nawet podstawowych technologii cyfrowych. UE i państwa członkowskie powinny ukierunkować konkretne wysiłki na wspieranie i ułatwianie cyfryzacji MŚP. Będzie to wymagać zaangażowania MŚP w centra innowacji, przestrzenie danych i ekosystemy biznesowe. Konieczne jest także zwiększenie świadomości MŚP na temat możliwości oferowanych przez cyfryzację, dostępnego wsparcia na rzecz rozwoju umiejętności oraz dostępnej technicznej wiedzy fachowej i dostępnych wytycznych dotyczących przepisów obowiązujących w tej dziedzinie.

1.7. EKES podtrzymuje swoją opinię, że ludzie są jednym z najważniejszych atutów Europy, ponieważ mogą wpłynąć na zmianę tempa rozwoju gospodarczego i społecznego. Państwa członkowskie muszą sporo zainwestować w systemy kształcenia i szkolenia, w tym uczenia się przez całe życie, aby odpowiedzieć na obecne i przyszłe potrzeby zarówno w zakresie opracowywania, jak i stosowania narzędzi oraz rozwiązań cyfrowych. UE musi również wspierać i ułatwiać transgraniczną mobilność pracowników i talentów, zarówno w samej Unii, jak i we współpracy z państwami trzecimi. Komitet uważa także, że należałoby zaangażować w ten proces również seniorów.

1.8. Aby ramy regulacyjne przyczyniały się do konkurencyjności cyfrowej, UE musi zadbać o to, by przepisy były adekwatne do zakładanych celów, zachęcały do innowacji i inwestycji oraz zapewniały równe warunki i równe traktowanie na jednolitym rynku. UE musi również współpracować z krajami o zbieżnych poglądach w celu wzmocnienia wspólnych międzynarodowych zasad i norm. Należy zachować wysokie standardy, ale też wszelkie przepisy muszą sprzyjać udanej cyfryzacji i konkurencyjności przedsiębiorstw. Także sektor publiczny musi dokonać cyfryzacji swych działań i usług, w tym procesów administracyjnych. Przyspieszenie procedur wydawania pozwoleń na inwestycje i inne operacje biznesowe to przykładowo jedna z pilnych potrzeb, w przypadku których cyfryzacja byłaby częścią rozwiązania.

1.9. EKES popiera pogląd, że kolejnym warunkiem koniecznym udanej i skutecznej transformacji cyfrowej jest dostęp do finansowania, niezależnie od tego, czy chodzi o kapitał wysokiego ryzyka, finansowanie publiczne czy jakiegokolwiek inne źródła. Jeżeli chodzi o wieloletnie ramy finansowe, należy zwiększyć finansowanie programu „Cyfrowa Europa”, aby wzmocnić m.in. rolę, widoczność i dostępność centrów innowacji cyfrowych. Jest to działanie uzasadnione, ponieważ przedsiębiorstwa cyfrowe rozwijają się średnio dwa i pół razy szybciej niż pozostałe przedsiębiorstwa. Komitet nie domaga się oczywiście utworzenia odrębnej linii inwestycyjnej na rzecz „transformacji cyfrowej”, ale apeluje o opracowanie wspólnej, rozsądnej strategii dotyczącej procesu finansowania cyfryzacji w celu stworzenia odpowiednich warunków dla wszystkich zainteresowanych stron ekosystemu innowacji.

1.10. Podobnie jak w wielu innych obszarach gospodarczych i społecznych (strategia przemysłowa, systemy opieki zdrowotnej, handel detaliczny itp.), EKES apeluje o opracowanie wspólnej inteligentnej strategii w zakresie umiejętności. W wielu sektorach przygotowuje się już wielkoskalowe projekty w zakresie przekwalifikowywania pracowników i podnoszenia ich kwalifikacji w oparciu o cyfryzację i transformację ekologiczną. Komitet apeluje o opracowanie skoordynowanego programu na rzecz umiejętności, który pozwoliłby obecnym i nowym pracownikom sprostać wyzwaniom z tym związanym. Państwa członkowskie powinny przeznaczyć wystarczające środki na sprostanie temu wyzwaniu, co powinno być ich pilnym priorytetem, zwłaszcza jeśli chodzi o wspieranie MŚP, które nadal borykają się z trudnościami spowodowanymi kryzysem związanym z COVID-19 i wojną w Ukrainie.

1.11. EKES stoi na stanowisku, że dla zwiększenia i mierzenia konkurencyjności cyfrowej UE zasadnicze znaczenie mają ambitne, wymagające kluczowe wskaźniki efektywności. Obecne wskaźniki (oparte na indeksie gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego, DESI) oraz cele określone w kontekście cyfrowego kompasu powinny zostać ocenione i uzupełnione z punktu widzenia konkurencyjności cyfrowej, aby monitorować nie tylko czynniki wspomagające rozwój cyfrowy, ale także korzyści z niego płynące, takie jak nowe produkty cyfrowe i ich udział w rynkach, bardziej wydajne procesy produkcji i towarzyszący im wpływ na wydajność, a także wdrażanie rozwiązań cyfrowych mających zaradzić

problemom społecznym (np. zdrowie i klimat). Monitorowanie wskaźników musi pokazywać osiągnięte z biegiem czasu postępy w UE i jej państwach członkowskich oraz obejmować porównanie z konkurentami międzynarodowymi. Ważne jest również motywowanie obywateli dzięki lepszej komunikacji i angażowaniu ich w ten proces.

2. Kontekst

2.1. Niniejsza opinia stanowi odpowiedź na wniosek szwedzkiej prezydencji w Radzie o sporządzenie przez EKES opinii rozpoznawczej dotyczącej konkurencyjności UE jako działania następcze względem opinii EKES-u (INT/1000) ⁽¹⁾ w sprawie sprawdzianu konkurencyjności, przyjętej na wniosek prezydencji czeskiej. Szwedzka prezydencja w Radzie zwróciła się do EKES-u o rozważenie, *co jest potrzebne, aby UE mogła jeszcze zwiększyć swą konkurencyjność cyfrową, a w szczególności umożliwić przedsiębiorstwom czerpanie korzyści z cyfryzacji*. Celem niniejszej opinii jest przyjrzenie się konkurencyjności w UE w kontekście transformacji cyfrowej w kierunku bardziej zrównoważonego modelu wzrostu gospodarczego. Omawia ona działania i polityki, które są niezbędne z punktu widzenia dalszej poprawy konkurencyjności cyfrowej UE, zwłaszcza by umożliwić przedsiębiorstwom i pracownikom odniesienie korzyści z procesu cyfryzacji.

2.2. Należy przypomnieć, że w opinii INT/1000 Komitet potwierdził, że jednolity rynek i model wzrostu społecznej gospodarki rynkowej w UE znacznie przyczyniły się do wspierania wzrostu gospodarczego i dobrobytu społecznego w całej Unii. Jest to istotne z punktu widzenia wszelkich propozycji mających na celu zwiększenie konkurencyjności cyfrowej. Tak samo jest i w tym konkretnym przypadku.

2.3. Ważne jest również zdanie sobie sprawy, że konkurencyjność Europy w porównaniu z krajami będącymi jej głównymi konkurentami uległa w ostatnich latach pogorszeniu, co pokazują kluczowe wskaźniki ekonomiczne dotyczące konkurencyjności i wzrostu wydajności. Cyfryzacja jest jednak obszarem, w którym UE poczyniła znaczące postępy, i mogłaby stanowić podstawę zwiększenia konkurencyjności i rentowności przedsiębiorstw oraz poprawy warunków pracy pracowników. Należy wytyczyć dalszą drogę w procesie transformacji cyfrowej w średnim horyzoncie czasowym.

3. Cyfryzacja w kontekście programu na rzecz konkurencyjności

3.1. EKES zaapelował do Komisji, aby uczyniła program na rzecz konkurencyjności jednym ze swoich priorytetów, którego głównym celem byłoby zwiększenie konkurencyjności UE. Wszystkie inicjatywy Komisji w dziedzinie cyfryzacji mają na celu ułatwienie transformacji cyfrowej gospodarek i społeczeństw w całej UE. Skuteczna transformacja wymaga jednak silnego, niezachwianego zaangażowania ze strony państw członkowskich. Zobowiązanie to zostało już wyrażone w ramach działań na rzecz odbudowy i zwiększania odporności na szczeblu poszczególnych państw członkowskich, lecz EKES uważa, że nie wszystkie państwa członkowskie zmierzają w kierunku cyfryzacji w tym samym tempie i z taką samą intensywnością, co ma kluczowe znaczenie dla zwiększenia konkurencyjności UE.

3.2. UE musi bardziej niż kiedykolwiek polegać na jednolitym rynku, ale, co równie ważne, powinna skupić się na dostępie do rynków zagranicznych, inwestycjach i dostępie do finansowania, systemach podatkowych, badaniach i innowacjach, umiejętnościach i wzmocnieniu rynku pracy, a także na MMŚP oraz dwojakiej transformacji, z uwzględnieniem również ram zrównoważonego finansowania, w których konkurencyjność jest spójna z celami społecznymi i środowiskowymi ⁽²⁾. Transformacja cyfrowa ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia tego celu, ponieważ stanowi podstawę innowacji, poprawy konkurencyjności i rozwoju rynku pracy, a jednocześnie stwarza możliwości poprawy warunków pracy w kontekście społecznej gospodarki rynkowej.

3.3. EKES uważa, że cyfryzacja jest czynnikiem umożliwiającym wykorzystanie pełnego potencjału jednolitego rynku. Komitet jest zdania, że po 30 latach czerpania korzyści społecznych i ekonomicznych z jednolitego rynku można osiągnąć znacznie więcej, a cyfryzacja – jeżeli zostanie skutecznie wdrożona z takim samym stopniem intensywności i inkluzywności w całej UE – przyniesie przedsiębiorstwom, pracownikom i obywatelom w każdym wieku i ze wszystkich środowisk społecznych ogromne korzyści.

3.4. EKES jest również zdania, że dla poprawy konkurencyjności Europy kluczowe znaczenie ma wsparcie polityczne dla przedsiębiorczości i gospodarki opartej na wiedzy, która może zatrzymywać i przyciągać talenty oraz oferować lepsze warunki pracy. To jest w rozumieniu Komitetu pełen proces transformacji cyfrowej w przedsiębiorstwach. Z punktu widzenia EKES-u oczywistym jest, że UE jako całość powinna zagwarantować sprzyjające otoczenie biznesowe, w oparciu o kompleksową strategię, która łączyłaby i zestawiała ze sobą różne obszary polityki.

⁽¹⁾ Dz.U. C 100 z 16.3.2023, s. 76.

⁽²⁾ Dz.U. C 100 z 16.3.2023, s. 76.

3.5. EKES dostrzega liczne inicjatywy i strategie polityczne stosowane w przeszłości w celu zwiększenia konkurencyjności, którym bez wątplenia przyświecały dobre intencje. Rzeczywistość pokazała jednak, że pod względem wydajności UE pozostaje obecnie w tyle za Stanami Zjednoczonymi i Chinami. W tym kontekście cyfryzacja stanowi okazję, by doścignąć zarówno Stany Zjednoczone, jak i Chiny, przy jednoczesnym stosowaniu bardziej zrównoważonego modelu wzrostu gospodarczego, koncentrującego się zarówno na gospodarczym, jak i społecznym dobrostanie obywateli Unii.

4. Polityki wspierające cyfryzację w kontekście programu na rzecz konkurencyjności

4.1. W wielu wydanych przez siebie opiniach EKES wyraził pogląd, że transformacja cyfrowa wymaga dalszych i bardziej ukierunkowanych inwestycji w rozwój umiejętności cyfrowych. Istnieje również silny argument ekonomiczny przemawiający za zwiększeniem inwestycji w zasoby ludzkie, zwłaszcza jeśli chodzi o związek pomiędzy rozwijaniem umiejętności a wydajnością oraz – pośrednio – konkurencyjnością. Rozwój szeregu umiejętności cyfrowych jest niezbędny, by wspierać innowacje w miejscu pracy. EKES uważa, że innowacje w miejscu pracy powinny koncentrować się w szczególności na metodach organizacji pracy oraz sposobie wykorzystywania i rozwijania umiejętności w miejscu pracy, a nie tylko na podaży pracowników. Warunki pracy i zatrudnienia są równie ważne jak inwestycje w nowe technologie lub sprzęt. W związku z tym Komitet zaleca, by przedsiębiorstwa i sektor publiczny zastanowiły się nad tym, jakie strategie polityczne i formy organizacji pracy okazały się skuteczne w ramach udanych przedsięwzięć i zwiększyły innowacyjność dzięki inwestycjom w umiejętności. Takie przykłady udanych działań mogłyby zostać następnie wykorzystane przez inne przedsiębiorstwa.

4.2. We wcześniejszych opiniach EKES zalecał również inwestycje w infrastrukturę niezbędną do wspierania cyfryzacji w całej UE. Plany odbudowy i zwiększania odporności mają pomóc w osiągnięciu tego właśnie celu. Obawy Komitetu budzi fakt, że tego rodzaju inwestycje mogą być w dużej mierze skierowane do sektora publicznego. Komitet przyznaje, że przejście na cyfrowe usługi publiczne, na przykład w ramach wymiaru sprawiedliwości, pośrednio zwiększa konkurencyjność dzięki poprawie wydajności. Niemniej również przedsiębiorstwa wymagają stosunkowo wysokiego poziomu inwestycji, a bez dostępnego wsparcia finansowego firmy, niezależnie od wielkości, ale zwłaszcza MŚP, mogą mieć trudności z gromadzeniem środków finansowych niezbędnych do cyfryzacji procesów pracy i inwestowania w siłę roboczą.

4.3. EKES zaleca dokonanie przeglądu istniejących możliwości finansowania cyfryzacji oferowanych przez podmioty państwowe na terytorium całej UE. Ogólnie rzecz biorąc, programy mające na celu udzielanie przedsiębiorstwom wsparcia finansowego w obszarze cyfryzacji opierają się na projektach i aby zapewnić sobie finansowanie, przed rozpoczęciem działań projektowych wymagane jest złożenie odpowiedniego wniosku i uzyskanie jego zatwierdzenia. Oprócz typowych, związanych z tego typu programami procedur administracyjnych poprzedzających zatwierdzenie wniosku, które mogą stanowić dla niektórych przedsiębiorstw obciążenie (choć z czasem ulegają usprawnieniu), obecnie procesy te zazwyczaj opóźniają rozpoczęcie realizacji projektów i inicjatyw wspierających cyfryzację w przedsiębiorstwach.

4.4. Może to być niewykonalne w przypadku przedsiębiorstw, które potrzebują natychmiastowych wyników w celu rozpoczęcia procesu komercjalizacji, aby móc ulepszać swoje produkty/usługi/procesy, a tym samym utrzymywać przewagę konkurencyjną, wchodzić na nowe rynki, zmniejszać koszty lub po prostu zaspokajać potrzeby klientów. Takie programy ukierunkowane na projekty mogą zatem zniechęcać przedsiębiorstwa prywatne do ubiegania się o finansowanie. W związku z tym EKES apeluje o nową – choć komplementarną – formę finansowania opartą na działaniach cyfrowych, a nie wyłącznie na projektach. Zgodnie z tym podejściem ulgi podatkowe lub płatności gotówkowe byłyby przyznawane przedsiębiorstwom na podstawie ich zgłoszonych rocznych wydatków na działalność cyfrową, przy czym wydatki kwalifikowalne byłyby, w celu zagwarantowania jasności, z góry określone. Koszty kwalifikowalne obejmowałyby wszelkie wydatki na szkolenie i rozwój personelu w dziedzinie cyfryzacji.

4.5. EKES uznaje potencjał UE w dziedzinie cyfryzacji, w tym postępy poczynione w dziedzinie prawodawstwa i technologii, jest jednak zdania, że nadal kluczowe znaczenie mają zarówno krajowe, jak i zagraniczne inwestycje bezpośrednie, zwłaszcza w celu wspierania badań i innowacji w dziedzinie cyfryzacji. Zdaniem Komitetu zwiększy to także konkurencyjność UE na rynku światowym. Dążenie do strategicznej autonomii w produkcji półprzewodników jest zjawiskiem pozytywnym. Komitet sądzi, że Unia nie może sobie pozwolić na niedobory, które mogłyby zakłócić działalność przemysłu w Europie. Półprzewodniki stanowią trzon polityki przemysłowej UE mającej na celu osiągnięcie strategicznej autonomii w sferze cyfrowej. Choć należy ograniczyć te ryzyka, EKES przestrzega przed przyjęciem podejścia protekcjonistycznego, które zagraża partnerstwu badawczym z przedsiębiorstwami z sektora technologii cyfrowych na całym świecie.

4.6. Zrównoważony wzrost gospodarczy oparty na udanej transformacji cyfrowej ma zasadnicze znaczenie dla dobrobytu w UE. Wpisuje się to również w cel Unii, jakim jest społeczna gospodarka rynkowa o wysokiej konkurencyjności, zmierzająca do pełnego zatrudnienia i postępu społecznego oraz wysokiego poziomu ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego. EKES uważa, że można to osiągnąć jedynie przez zwiększenie wzrostu wydajności w stosunku do obecnego poziomu we wszystkich sektorach gospodarki. Jest zdania, że cyfryzacja odgrywa i może nadal odgrywać kluczową rolę w osiąganiu wyżej wymienionych celów gospodarczych i społecznych. Komitet

zauważa również, że wśród sektorów wytwórczych wzrost wydajności był najszybszy w branżach opartych na technologii, co potwierdza pogląd, że cyfryzacja może wpłynąć na zwiększenie zarówno zysków przedsiębiorstw, jak i realnych zarobków pracowników. Ponadto cyfryzacja jest podstawowym sposobem osiągania postępów w zielonej transformacji. UE musi zatem maksymalizować możliwości poprzez jednoczesne promowanie obu ścieżek dwojakiej transformacji.

4.7. Aby udało się osiągnąć realną cyfrową konkurencyjność gospodarki i społeczeństwa, EKES apeluje o opracowanie wspólnej inteligentnej strategii w zakresie umiejętności. W kilku sektorach przygotowuje się już wielkoskalowe projekty w zakresie przekwalifikowywania pracowników i podnoszenia ich kwalifikacji w oparciu o cyfryzację i transformację ekologiczną. Komitet apeluje o opracowanie skoordynowanego programu na rzecz umiejętności, który pozwoliłby obecnym i nowym pracownikom sprostać wyzwaniom z tym związanym. Powinno się to stać priorytetem.

5. Sprawdzenie konkurencyjności i ocena programów cyfryzacji

5.1. Konkurencyjność cyfrowa ma kluczowe znaczenie z punktu widzenia ogólnej konkurencyjności UE i powinna być postrzegana jako zasadniczy element unijnego programu na rzecz konkurencyjności. Aby UE mogła odnieść sukces w obliczu ostrej konkurencji na rynku światowym, konieczna jest znaczna poprawa jej konkurencyjności. W tym celu EKES zaapelował również o wprowadzenie zgodnego z politykami i celami UE sprawdzianu konkurencyjności, który powinien zostać włączony do unijnych procesów kształtowania polityki i stanowienia prawa. Potrzebne są również odpowiednie struktury zarządzania, aby zapewnić pełną realizację w praktyce sprawdzianu konkurencyjności i programu działań na rzecz konkurencyjności.

5.2. EKES odnotowuje obecne wytyczne dotyczące lepszego stanowienia prawa oraz zestaw instrumentów w tym zakresie, ale zwraca uwagę, że – jak podkreśliła Rada ds. Kontroli Regulacyjnej – istnieje wyraźna potrzeba udoskonalenia, zwłaszcza w odniesieniu do wdrażania środków niezbędnych do zwiększenia konkurencyjności.

5.3. Wreszcie EKES apeluje o skuteczne wykorzystanie zasobów finansowych przeznaczonych na związane z procesem cyfryzacji działania w zakresie innowacji, badań i rozwoju. W tym kontekście istotne znaczenie ma także ocena wpływu i realizacji istniejących programów, które zostały opracowane w celu stworzenia warunków sprzyjających cyfryzacji. Obywatele Unii, a zwłaszcza zorganizowane społeczeństwo obywatelskie, mogą pozytywnie oceniać ustalenie kolejności dostępu do finansowania w odniesieniu do inwestycji zarówno prywatnych, jak i publicznych.

Bruksela, dnia 27 kwietnia 2023 r.

Oliver RÖPKE
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
